

Î N C H E I E R E

05 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Tatiana Vieru, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Danu Dumitru împotriva Ministerului Educației privind anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012 prin care s-a admis apelul declarat de Ministerul Educației, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 23 mai 2012 prin excluderea încasării taxei de stat de la Ministerul Educației,

c o n s t a t ă

La 22 februarie 2012 Danu Dumitru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Educației privind anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 23 iunie 1997 a fost numit în funcția de director al Colegiului de ecologie din Chișinău, prin transfer din funcția de specialist principal al Direcției de acreditare și licențiere a Ministerului Învățămîntului.

Funcția menționată a deținut-o pînă la 06.01.2012 cînd prin ordinului Ministerului Educației nr. 02-p din 06.01.2012 a fost concediat în baza art. 86 alin. (1) lit. p) din Codul Muncii.

Nu este de acord cu ordinul nr. 02-p din 06 ianuarie 2012 cu privire la concediere, îl consideră ilegal și emis cu încălcarea procedurii stabilite, întrucît în conținutul ordinului respectiv, nu sunt indicate expres obligațiile de muncă care ar fi fost încălcate. Nu au fost menționate încălcările prevăzute de actele normative ce prevăd atribuțiile funcționale ale directorului instituției de învățămînt.

Indică reclamantul că, la numirea în funcție și pe parcursul activității în această funcție, nu a încheiat un contract de muncă sau alte acte, cum ar fi fișa de post, care expres ar stabili atribuțiile funcționale.

Susține că Ministerul nu dispune de criterii stabilite, conform cărora ar putea aprecia gravitatea încălcărilor. În raportul Curții de Conturi se constată că și la celelalte opt instituții de învățământ, care au fost supuse aceluiași control, au fost depistate încălcări mai grave, însă conducătorii n-au fost sancționați.

Consideră reclamantul că sancțiunea aplicată de către angajator sub formă de concediere nu este echitabilă, deoarece toate așa numitele încălcări depistate de către Curtea de Conturi reprezintă de fapt neglijența Ministerului în asigurarea financiară a instituțiilor subordonate și lipsa acordării suportului în gestiunea resurselor financiare.

Invocă că, conform art.41 din Legea învățământului, Ministerul Educației este organul central al Administrației publice în domeniul învățământului. Astfel, încălcarea care i-a fost imputată de Minister se referă la autoritățile publice centrale, adică la autoritatea emitentă a ordinului de concediere. Depășirea alocațiilor planificate cu 7,2 mii lei s-a produs în urma majorării salariilor, tarifelor pentru întreținerea instituției.

Referitor la privatizarea spațiilor din demisolul căminului pentru elevi, din str. Burebista 68/2, menționează că în ordinul de concediere nu se indică care a fost aportul ori vina sa la înstrăinarea spațiilor respective. Atât în cadrul controalelor, cât și la ședința Colegiului Ministerului Educației, a prezentat probe care demonstrează că înstrăinarea unor spații s-a efectuat de către Agenția Națională de Privatizare cu acordul scris al Ministerului Educației. Conducerea actuală a Ministerului Educației nu a luat în considerație că potrivit demersului nr. 162 din 18.09.2008, Colegiul de Ecologie a solicitat permisiunea Ministerului doar la cazarea contabilului-șef Ostafii Claudia și numai pe perioada activității. La acest demers, conducerea de atunci prin scrisoarea cu nr. 03-14-17236 din 24.10.2008 a permis cazarea persoanei nominalizate pe perioada solicitată.

Indică reclamantul că, atât în conținutul ordinului de concediere, cât și în hotărârea Curții de Conturi este menționat că privatizarea spațiilor nominalizate a fost efectuată ilegal, însă, nu este indicat care este vina lui odată ce nu este abilitat cu dreptul de a efectua tranzacții de privatizare. Mai mult, indică că Ministerul Educației având la bilanț întregul fond locativ al colegiului n-a intervenit la informația prezentată de Curtea Conturi și nu a atacat în modul cuvenit, în instanța de judecată, tranzacțiile ilegale.

Referitor la cauzarea prejudiciului statului în sumă de 60,9 mii lei drept urmare a prezentării de către Colegiu a unei informații eronate privind costul de bilanț al blocului locativ, a indicat că atât organul de control, cât și Ministerul Educației n-au luat în considerație prevederile art. 10 alin. (3) și (4) din Legea nr.1324/10.03.1993 privind privatizarea fondului de locuințe.

Susține reclamantul că, în limita competențelor funcționale, nu a putut aduce statului careva prejudicii. Pe cazul dat procuratura sect. Botanica mun. Chișinău a pornit o urmărire penală, care a fost transmisă în instanța de judecată și în care nu are nici o calitate procedurală.

Reclamantul consideră că, atât pîrîtul, cît și Curtea de Conturi au inventat așa numita încălcare ce ține de înregistrarea în evidența contabilă a terenului cu suprafața de 1,38 ha, deoarece această procedură nu este reglementată de nici un act normativ sau ordine ale Ministerului Educației. Presupusa încălcare este caracteristică pentru toate instituțiile de învățămînt care au fost supuse controlului.

Un alt temei care a stat la baza concedierii este invocarea de către Minister a încălcării prevederilor pct. 5 din Regulamentul- cadru privind funcționarea căminelor din subordinea instituțiilor de învățămînt de stat, aprobat prin hotărîrea Guvernului nr. 74 din 25.01.2007.

În acest sens, menționează că conform ordinului de concediere, la cazarea elevilor nu s-a respectat norma sanitară de 6 m.p. pentru o persoană. Potrivit calculelor efectuate de către Curtea de Conturi la un elev îi revine 3,9 m.p., fapt ce contravine pct. 5 al Regulamentului menționat. Indică că, a prezentat calcule conform cărora fiecărui elev îi revine peste 6 m.p. Căminul Colegiului are suprafața totală de 3051 m.p., iar numărul de elevi cazați în anul 2010-2011 prin ordinul nr. 110 din 07.09.2010 a constituit 443. Astfel, suprafața medie care îi revine unui elev constituie 6,88 m.p.

Cît privesc bunurile materiale care se află în stoc la depozitul Colegiului, reclamantul a menționat că în urma reorganizării instituției prin hotărîrea Guvernului nr. 321 din 28 iunie 1991, Colegiul a fost reprofilat și unele mijloace fixe cum ar fi aparatul de muls oile, aparatul de tuns oile și motocicletele nu pot fi utilizate în procesul de instruire din motivul lipsei specialităților respective.

Pe parcursul anilor s-a propus de nenumărate ori Ministerului Educației de a transmite aceste mijloace la balanța altor instituții care pregătesc specialiști în acest domeniu, însă, Ministerul n-a reacționat. Astfel, consideră că încălcarea la care s-a referit Ministerul nu poate fi considerată drept încălcare gravă a obligațiilor de muncă.

Cu referire la nerespectarea prevederilor Legii nr. 96 din 13.04.2007 privind achizițiile publice, cu privire la unele aspecte de procedură prestabilite la efectuarea achizițiilor publice, susține că, Ministerul eronat a calificat concluzia Curții de Conturi ca încălcare gravă a obligațiilor de muncă.

Consideră că în conformitate cu art. 208 alin.(2) din Codul muncii, Ministerul urma să organizeze o anchetă de serviciu , prin care să stabilească gravitatea faptelor imputate.

Aprobarea de către Agenția Achiziții Publice a documentației de achiziție demonstrează că tranzacțiile de achiziții au fost legale și conforme procedurii.

Ce ține de înregistrarea în evidența contabilă a angajamentelor legale rezultate din plata taxei pentru cazare în cămin în sumă de 138,3 mii lei, conform pct. 10, 16 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 93 din 19.07.2010, indică că aceasta este obligația contabilului și contabilului șef.

Astfel, reclamantul susține că încălcările financiare indicate în ordinul de concediere nu constituie încălcarea obligațiunilor lui de serviciu, ci a persoanelor responsabile în acest sens.

Mai menționează reclamantul că începând cu 19 decembrie 2011 și pînă la 19 ianuarie 2012, s-a aflat în concediu medical. Astfel, cînd a fost chemat prin intermediul telefonului la ședința Colegiului Ministerului din data de 23 decembrie 2011, a anunțat imposibilitatea prezentării pe motivul aflării în concediu medical, însă a fost nevoit să se prezinte. Despre faptul că era în concediu medical a informat în prezența martorilor, iar la 09 ianuarie 2012 pe Ghenciu Nicolae, care i-a pus la dispoziție ordinul de concediere și carnetul de muncă. Indică că, Ghenciu Nicolae a cerut să-i prezinte buletinul medical, dar din motiv că buletinul nu era închis nu l-a putut prezenta.

La 19 ianuarie 2012 s-a adresat către Ministerul Educației cu o cerere prealabilă prin care a solicitat soluționarea cauzei pe cale amiabilă, la care nu a primit nici un răspuns.

Cere reclamantul, inclusiv prin cererea de concretizare a cerințelor, anularea ordinului Ministerului Educației nr. 02-p din 06.01.2012 cu privire la concediere; anularea ordinului nr. 158-p din 25.04.2012 de modificare a ordinului nr. 02-p din 06.01.2012; restabilirea în funcția de director al Colegiului de Ecologie din Chișinău începînd cu data de 06.01.2012; încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă; încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 23 mai 2012 s-a anulat ordinul nr. 02-p din 06.01.2012 și ordinul nr.158-p din 25.04.2012 emise de Ministerul Educației al Republicii Moldova.

S-a restabilit Danu Dumitru în funcția de director al Colegiului de Ecologie din Chișinău cu începere de la data de 06.01.2012 .

S-a încasat de la Ministerul Educației în beneficiul lui Danu Dumitru salariul pentru absență forțată de la serviciu în mărime de 52 272,00 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 2 500 lei și prejudiciul moral cauzat în mărime de 2500 lei, iar în total suma de 57 272 ,00 lei.

S-a încasat de la Ministerul Educației în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 568, 16 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Ministerul Educației a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012 s-a admis apelul declarat de Ministerul Educației, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 23 mai 2012 prin excluderea încasării taxei de stat de la Ministerul Educației. În rest hotărîrea a fost menținută.

La 27 februarie 2013 Ministerul Educației a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea a să fie respinsă.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărîrile contestate prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, iar cauza a fost examinată superficial.

Verificînd legalitatea hotărîrii contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Ministerul Educației urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Educației este

declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele de judecată au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material ce guvernează raportul juridic litigios, și apreciind probele administrate în conformitate cu prevederile art.130 CPC, au pronunțat o hotărâre legală și întemeiată.

Argumentele invocate în recursul Ministerului Educației nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia ei în fapt.

Instanța de recurs menționează și faptul că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, deasemenea recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că atît prima instanță, cît și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și apreciat corect probele prezentate, au aplicat corect normele de drept material și procesual, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Educației, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi